

Opgave 7

Arbeidsmarkt in perspectief

In onderstaande tabel staat een aantal gegevens over de arbeidsmarkt van een land.

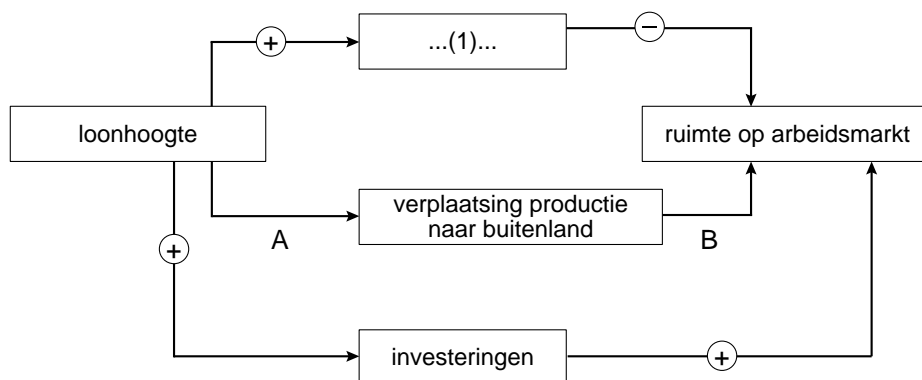
	1988	1998	2008
verhouding beroepsbevolking / beroepsgeschikte bevolking	0,61	0,68	0,74
verhouding personen / arbeidsjaar	1,12	1,15	1,19

Een arbeidsmarktdeskundige wijst erop dat de groei van de beroepsgeschikte bevolking de komende jaren tot stilstand komt. Maar ook de veranderde opvattingen over de verdeling betaald / onbetaald werk, hebben een negatieve invloed op de groei van het arbeidsaanbod. Als de arbeidsvraag wel blijft groeien, zal de arbeidsmarkt verder verkrappen met forse loonstijgingen tot gevolg.

- 2p **23** Beschrijf het effect op de ruimte op de arbeidsmarkt van de, in de tabel gegeven, ontwikkeling van de verhouding beroepsbevolking / beroepsgeschikte bevolking.
- 2p **24** Leg uit op welke manier een veranderde maatschappelijke opvatting over de verdeling betaald / onbetaald werk een kleiner aanbod van arbeid veroorzaakt.

Met behulp van onderstaand pijlschema laat de arbeidsmarktdeskundige zowel het conjuncturele als het structurele effect van hogere lonen op de ruimte op de arbeidsmarkt zien.

Een plus geeft een positief verband aan; een min een negatief verband.

- 2p **25** Is er in het schema sprake van breedte- of diepte-investeringen? Licht de keuze toe met behulp van de loonhoogte en de ruimte op de arbeidsmarkt.
- 2p **26** Leg uit wat bij (1) moet worden ingevuld om het conjuncturele effect van hogere lonen op de ruimte op de arbeidsmarkt weer te geven.

In dit land zijn de loonkosten per eenheid product hoger dan in land P, terwijl het inflatiepercentage in beide landen gelijk is.

- 2p **27** Leg voor zowel A als voor B uit of er sprake is van een positief of van een negatief verband.